

رحمن قهرمانپور، از اختلاف ایران و آژانس بر سر تفسیر اساسنامه این نهاد می گوید

آژانس بزرگنمایی کرد

مریم سالاری خبرنگار دیپلماسی

شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چند روز پیش قطعنامه‌ای به پیشنهاد سه کشور اروپایی درباره فعالیت‌های هسته‌ای ایران تصویب کرد که این نخستین قطعنامه علیه ایران در طول هشت سال گذشته بود.
رحمن قهرمانپور، کارشناس مسائل استراتژیک در گفت‌وگو با «ایران» از زوج‌ه پیدا و پنهان این رویداد و محل اختلافات ایران و آژانس سخن گفته است.

■ **آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای اولین بار بعد از سال ۲۰۱۲ علیه ایران قطعنامه‌ای صادر کرده**
به‌ادایت سه‌شنبه **روزنامه اروپایی طرف توافق هسته‌ای بوده است. دلیل این اقدام آژانس را در شرایط فعلی که اجرای برجام به دلیل ناکامی تروئیکای اروپایی جهت محقق کردن منافع اقتصادی ایران متزلزل شده است، چه می‌دانید؟**
اگرچه قطعنامه‌ای که آژانس با رهبری سه کشور اروپایی صادر کرد به طور غیر مستقیم با سناریوی آمریکا جهت ایجاد فشار بر ایران ارتباط داشت اما لحن و محتوای آن نرم تر از قطعنامه مدنظر آمریکا بود.هرچند نفس صدور این قطعنامه نشان داد که مواضع اروپا و آمریکا بیشتر از گذشته به هم نزدیکتر شده است ولی از طرف دیگر باید در نظر داشته باشیم که آمریکایی‌ها در همین جلسه شورای حکام قطعنامه به دنبال گرفتن محکم‌تری بودند تا راه ارسال پرونده ایران به شورای امنیت را فراهم کنند اما از این نظر به‌خواسته خود نرسیدند. بنابراین مشخص است که اروپا سعی دارد در مسیری حرکت کند که خود را به آمریکا نزدیک‌تر کند اما معتقدم که آنها تا انتخابات آمریکا در موضعهگیری در قبال ایران احتیاط بیشتری کنند.

■ **گزارش اخیر آژانس حاوی نکاتی است که علاوه بر درخواست بازرسی از دو مرکز ادعایی به موضعی اشاره کرده که پیش‌تر در قالب پرونده «پی‌ام‌دی» حل و فصل شده بود اما به نظر می‌رسد که این مسأله بار دیگر در قطعنامه جدید مطرح شده است.**

گزارش جدید آژانس به سه موضوع اشاره کرده است؛ یکی بحث مجموعه فعالیت‌هایی است که در «شیان» انجام شده است. آژانس قبلا به مرکز «شیان» دسترسی داشته و نمونه‌برداری هم کرده است. بحث دیگر درباره «تورقوزآباد» است که در آنجا آژانس مدعی شده یک کارگاه پالیوت تولید UF۶ وجود داشته، این در حالی است که کارخانه تولید UF۶ در اصفهان است و آنها اولین بار این مسأله را مطرح کردند. بحث یافتن اورانیوم آلوده نیز درباره همین مرکز مطرح شده است. بحث سوم به طرح ادعاهایی مربوط است که پیرامون فعالیت درباره تولید چشمه نوترونی در مرکزی در ۲۴ کیلومتری شمال آباده مطرح شده که این موضوع پیش‌تر در چارچوب پرونده «پی‌ام‌دی» حل شده بود؛ یعنی کلیات این پرونده حل شده است. حالا آژانس اعلام کرده برای اینکه راستی آزمایی مؤثرتری انجام دهد خواستار بازرسی‌های جدید از مراکز یاد شده است. به گفته آژانس، اگر ایران اطلاعات درخواست شده را ارائه ندهد، نمی‌تواند تأیید کند که فعالیت‌های «اعلام نشده» ندارد.

تا الان همیشه گزارش‌های آژانس اعلام می‌کرد که چه اقداماتی را برای بازرسی از فعالیت‌های هسته‌ای ایران انجام داده ولی نمی‌تواند تأیید کند که ایران فعالیت «اعلام نشده» ندارد. بنابراین همیشه این موضوع را در گزارش‌های خود یادآور می‌شد؛ زیرا گفتن این گزاره که «ایران فعالیت اعلام نشده ندارد» به این معناست که آژانس رسماً تأیید می‌کند که ایران هیچ گونه فعالیت خارج از نظارت آژانس ندارد. می‌توانم بگویم که آژانس در گذشته و در گزارش‌هایی هم که در چارچوب برجام، روند فعالیت‌های هسته‌ای ایران را تأیید می‌کرد، به این مسأله اشاره می‌کرد اما جای تعجب است که این بار این مسأله معمولی را به یک بحران در روابط ایران و آژانس تبدیل کرد و مشخص شد که اولاً به این موضوع از منظر سیاسی نگاه می‌کنند. نمایندگان چین و روسیه هم به این نکته اشاره داشتند که موضوعات مورد اشاره گزارش آژانس

بازگشت به نامه ۱۲ رئیس محترم کمیسیون‌های مجلس

علی ربیعی

روز جمعه نامه‌ای از سوی دوازه نفر از رؤسای محترم کمیسیون‌های تخصصی مجلس خطاب به رئیس جمهوری منتشر شد. من فارغ از لحن غیرسازنده نامه در حالی که دولت بارها آمادگی خود را برای همکاری جهت انجام وظایف هر قوه اعلام کرده و بنا را بر این امر نهاده است، به‌کار بردن چنین ادبیات چالش برانگیزی را برای جامعه امیدبخش نمی‌دانم اما به هرحال معتقدم این نامه فصل جدیدی را برای جامعه امروز ایران خواهد گشود. مردم می‌توانند به‌طور واضح و روشن دیدگاه آنانی که بر کرسی‌های مختلف می‌نشینند از جمله قانونگذاری را پیرامون مهم‌ترین مسائل کشور ببینند و خود در مورد آن بحث کنند و این فتح باب اتفاقاً برای تصمیمات آتی آنها نیز مؤثر خواهد بود.
دولامه این سبنت به ورود مباحث اساسی جامعه به گفت‌وگوهای در سپهر عمومی منجر خواهد شد و نیز موجب تشریح علل مسائل امروز شده و راه آینده را پیش روی همگان قرار خواهد داد. به سهم خود از نوشتن چنین نامه‌ای خرسندم. من این یادداشت را نه به‌خاطر مسئولیت‌م در دولت بلکه به‌عنوان یک شهروند می‌نویسم و گذشته شدن مسائل و شنیده شدن حرف‌ها، در حد راه حل‌ها خارج از کلی گویی‌ها و حمله‌های سیاسی را یک روزنه باز شده می‌بینم و به‌عنوان کشنگر سیاسی و اجتماعی که در این چهل سال به نحوی در کنار انقلاب بوده‌ام، امروز هم نگران ایران و آینده آن هستم. رؤسای کمیسیون‌ها در این نامه، رئیس جمهوری را به تغییر «روزنه هفت ساله مدیریت» فراخوانده و از منظر «برادران ایمنی» زبان به نصیحت گشوده‌اند. البته در این یادداشت قصد اشاره به لحن نامناسب مندرج در این نامه نداشته و به نیت نویسندگان نامه نیز کاری ندارم و بیشتر از هر چیز به استقبال نامه می‌روم و اتفاقاً هم‌سخن با ایشان بر مبنای تغییر در روند گذشته تأکید می‌کنم و البته سوبه و جهت این تغییر را نیز تشریح خواهم کرد.

من هم معتقدم متوسط رشد اقتصادی و نیز اندازه اقتصاد ایران در چندین دهه اخیر شایسته جامعه ایرانی نیست و با وجود آرمان‌های بلند امام راحل و خواسته‌های رهبر معظم انقلاب و روح قانون اساسی، عدالت و وضعیت اقتصادی مطابق با آرمان‌های انقلاب نیست. ما نتوانسته‌ایم جایگاهی شایسته تنها در اقتصاد جهان بلکه در منطقه بیابیم.

نسل‌های جدید ما از دهه شصت به این سو حالشان خوب نیست. این نامه می‌تواند آغاز مبارکی برای پاسخ به این سوالات باشد که کدامین مسیرها به غلط رفته شده است و این وضعیت حاصل کدامین سیاستگذاری‌ها و برنام‌ریزی‌هاست؟

■ **وجود پنهان نامه**

مهرت‌رین وجه پنهان این نامه، مقصر انگاری یکسویه، عدم تبیین علمی و نیز عدم مسئولیت‌پذیری نویسندگان آن است. نامه چنان لحنی دارد که گویی مجلس شورای اسلامی در همه چهل سال گذشته و بالاخص در دو دوره گذشته، متناظر با دوران دولت‌های یازدهم و دوازدهم که اصولگرایان اکثریت قاطع مجلس را در دست داشته‌اند، هیچ مسئولیتی در وضعیت جاری کشور ندارد. انگار نه انگار که بودجه در کمیسیون‌های مجلس تغییر می‌کند و به تصویب می‌رسد، مصوبات مجلس و قوانین مصوب آن بر اداره کشور مؤثر بوده‌اند و وزرای دولت و برنامه‌هایشان از مجلس رای اعتماد گرفته‌اند و نمایندگان دو مجلس اصولگرا در همه هفت سال گذشته با هزاران سؤال و ده‌ها جلسه طرح پرسش و استیضاح، بر دولت نظارت داشته‌اند. گویی اداره کشور حاصل جمع مسئولیت‌م‌شترک و اختیارات اعمال شده دولت و مجلس و سایر قوا، نهادها و شوراهای فراقوه‌ای مختلف نیست.

ترامپ شکل گرفته است – مدیریت جهادی، پراکنگیزه و انقلابی در زمینه کنترل این سه رشته تئورم در اقتصاد ایران چه راهکاری دارد تا بتوان پیرامون آن در منظر صاحب نظران اقتصادی و اجتماعی به بحث نشست؟ بانک‌های مرکزی در دنیا مثالی اصلی سیاست پولی، کنترل تورم و حفظ ارزش پول ملی هستند. ممکن است صریح و شفاف توضیح دهید که راهکاری بانک مرکزی باید چگونه به تنهایی و در تعامل با سایر سیاست‌ها کشور عمل کنند تا آن مدیریت به نظر شما پیاده شود و ارزش پول ملی حفظ شود؟ مصداق روشن شعارهایی نظیر انقلابیگری، مدیریت جهادی و پراکنگیزی در سیاست‌های پولی و بانکی چیست و دوستان کدام طرح مکتوب و مشخص برای اعمال این سیاست‌ها را پیشنهاد می‌کنند؟ آیا ارزیابی مشخصی از مصوبه‌های حاوی بار مالی برای دولت در مجالس گذشته و نقش آنها در افزایش نقدینگی، کسری بودجه و کاهش ارزش پول ملی و نیز ارزیابی از سیاست‌های به‌ظاهر توده‌ستایانه که نظام تأمین اجتماعی را تا کارآمد دوستان عزیز، هیچ نسخه شفابخش معجزه‌آسایی برای مشکلات پیچیده جوامع وجود ندارد و بدیهی است که برای مسائل جامعه، سیاست و اقتصاد ایران که برخی مسائل آن نیز مزمن شده و عود کرده‌اند، به طریق اولی راهکارهای معجزه‌آسا وجود ندارد. من هر بار که از هر سیاستگری به جای تحلیل دقیق مسأله، آزمون راهکارهای مختلف و بیان عملیاتی مسائل و راهکارها، حرف‌های کلی می‌شنوم، بسرعت خاطرات تمام این سال‌ها فعالیت اجرایی را مرور می‌کنم و درمی‌یابم که نه مسأله را می‌شناسد و نه راهکاری در چنته دارد.

پیشنهاد صادقانه من این است که اگر می‌خواهید فارغ از هیاهوی زودگذر برای نگرانی مردم چاره اندیشی شده و متضمن سعادت نسل‌های امروز و فردا شود؛ مجلس و دولت می‌توانند راهبردهایی را دنبال کنند که من برخی از آنها را پیشنهاد می‌کنم. طبیعاً خرد جمعی مجلس می‌تواند از آن کاسته یا بر آن بیفزاید و راهبردی برای دنبال کردن آنها تدوین شود. اما راهبردهای پیشنهادی به شرح زیر است: یک. پیش فرض چنین راهبردی برای حل مسائل ایران این است که هیچ کدام از زیر بار سهم خود در پیدایش و تداوم مسأله‌های آزاردهنده

■ یکشنبه ۸ تیر ۱۳۹۹

■ سال بیست‌وششم

■ شماره ۷۳۷۹

■ **درخواست جدید آژانس برای بازرسی از مراکز ادعایی تاجه اندازه در قالب پروتکل الحاقی قابل پیگیری است؟**

تفاوت اصلی پروتکل با مقررات پادمانی این است که بازرسی‌ها طبق پروتکل منوط به اعلام به آن کشور نیست اما در عین حال بدون قید و شرط هم نیست. وقتی آژانس می‌گوید می‌خواهد بازدید کند باید دلیل قانع‌کننده‌ای برای کشور بیاورد که از آنجا بازدید کند؛ یعنی تفسیر در چارچوب پروتکل الحاقی است و خیلی «موسع» نیست. به هر حال آژانس در آنجا نیز باید مدرکی ارائه دهد ولی چون موضوع سیاسی است عادتاً ایران به این سمت می‌رود که یک راه حل سیاسی پیدا کند. در گذشته هم مورد مشابه آن را داشتیم یعنی ایران پروتکل‌های سختگیرانه‌ای برای ورود بازرسان آژانس اعلام کرده و به عنوان مثال گفته است که بازرسان فقط با ماشین وارد شوند و فقط در جای مشخصی نمونه برداری کنند. در واقع ایران می‌گوید ادعاهای جدید بر اساس یک طرح اول عقب نشینی کنیم آنها تا آخر می‌آیند و ادعای جدید مطرح می‌کنند بنابراین ایران ممکن است در حالی که تلاش می‌کند مانع از پایه‌گذاری رویه جدیدی شود به مدل جدید و خاصی برای حل بحران ایجاد شده با آژانس دست پیدا کند. ضمن اینکه باید تأکید کرد که دست کشورمان در پیگیری اقدامات فنی بسته نیست و می‌تواند اقداماتی را انجام دهد.

«موسع» است و می‌گوید چون موضوع مربوط به امنیت بین‌الملل است نمی‌تواند به یکسری اسناد و مدارک خاصی محدود شود که مورد تأیید دولتی است که فعالیت‌های هسته‌ای انجام می‌دهد. در واقع این مسأله نقطه اختلافی بین ایران و آژانس است. در همین چارچوب ایران می‌گوید که چون آژانس چنین حقی ندارد، نمی‌تواند به چنین موردی که بر اساس اسناد سازمان‌های اطلاعاتی مطرح شده، استناد کند. ایران معتقد است اگر چنین اسنادی را بپذیرد، این کار تبدیل به یک رویه می‌شود؛ یعنی کشورهایی که سلاح دارند یکسری اسناد به آژانس می‌دهند و مدعی می‌شوند که کشوری فعالیت‌های هسته‌ای دارد و همین باعث می‌شود روح پیمان نقض شود.

■ **رویکرد «رافائل گروسی»، مدیر کل آژانس را در مقایسه با مسئولان پیشین این سازمان چگونه می‌بینید؟**

موضعهگیری مدیران کل آژانس از زمان البرادعی به بعد علیه ایران تندتر شده است. من معتقدم آقای «گروسی» با اینکه در ابتدا سعی می‌کرد نگاه فنی به موضوع فعالیت‌های هسته‌ای ایران داشته باشد اما به مراتب بیشتر از «آمانو» سیاسی‌کاری می‌کند. مخصوصاً آژانس در این زمینه برای حفظ اعتبار خود نباید ورود می‌کرد؛ یعنی نباید مسأله را در این حد بزرگ می‌کرد. سیاسی‌کاری این سازمان به سطحی رسیده است که دیگر صدای این هم در آرمده است در حالی که معمولاً این کشور به طور علنی اعتراض نمی‌کرد.

اقتصاد و جامعه، سیاست داخلی و سیاست خارجی شانه‌خالی نکنند، روش منظم کردن یکدیگر را در پیش نگیرند و همه مسئولیت بپذیرند. دو همگان از تصور شناختن مسائل و صرفاً دغدغه خود راحل داشتن، دست بردارند؛ بیایید باور کنیم بخش عمده‌ای از مزمن شدن مسائل و عدم موفقیت در حل آنها، پسنده کردن به دانش و شناخت خود و اطرافیان و در سایه بدبینی و متهم کردن این و آن به‌وجود آمده است. بخشی از راهکارها در دانش جهانی وجود دارد و خیل نخبگان این سرزمین می‌توانند گردی آش مشکلات باشند و در تعاملی اینچنین این موفقیت به دست می‌آید.

سه. بپذیریم که مسائل ما اجتماعی و جمعی هستند. حل کردن آنها بدون مردم، بدون طرح در سطح ملی و بدون شکل دادن به فرآیند گفت‌وگوی اجتماعی فراگیر درباره آنها ناممکن است. ما قادر نیستیم در مسائل را فقط در اتاق‌های درسته بدون آنکه به دقت درباره ایجاد، ملزومات و پیامدهای حل آنها با مردم گفت‌وگو کنیم، صورت‌بندی کرده و حل کنیم.

من بر اساس این سه راهبرد، مسائل زیر را پیشنهاد می‌کنم، نخبگان جامعه، رسانه‌ها و دست‌اندرکاران هر عرصه به مشارکت فراخوانده شوند و در تعامل، بدون سوگیری سیاسی کوتاه‌مدت، به‌دنبال شناخت مسأله‌ها و یافتن راه‌حل‌ها باشیم. بدیهی است وظیفه اصلی مجلس تقنین است و اصلی‌ترین گونه تعامل دولت و مجلس نیز باید بر سر همین موضوع باشد و کیست که داندان قانون خوب زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت است.

۱. اصلاح قوانین ناظر بر برابرداری به منظور درمان ریشه‌ای معضلات نظام بانکی و عواقب ناشی از آنها در عرصه فساد، استفاده تا کارآمد از منابع پولی، تورم و...

دوم. بررسی و تصویب لایحه مدیریت تعارض منافع به منظور مدیریت اثرات مخرب تعارض منافع بر نظام سیاستگذاری کشور. سوم. بررسی و تدوین قانون جمعی برای ارتقای شفافیت و تضمین اجرای رویه‌های ارتقای شفافیت در کشور. چهار. اصلاح قانون جامع انتخابات و تعیین تکلیف تأمین مالی انتخابات به منظور تضمین اثرگذاری مؤثر مردم بر سرنوشت خویش، تضمین کارآمدی گرش نخبگان و توسعه سیاسی.

پنج. بررسی و تصویب قانون جمعی برای حفاظت از محیط‌زیست، تضمین توسعه پایدار و جلوگیری از تخریب منابع محیط‌زیستی و حیاتی کشور.

شش. تدوین راهکارهای تفویض اختیار به استانداران و مقامات محلی برای افزایش کارآمدی بدون کاهش قدرت تنظیم‌گری و نظارت دولت بر سیاست‌های ملی و محلی توأم با افزایش کارآمدی و سرعت عمل بوروکراسی.

هفت. تدوین و تصویب لایحه مدیریت صداوسیما به‌منظور کارآمدسازی مؤثری از نظام رسانه‌ای کشور. هشت. اصلاحات ساختاری در نظام بودجه‌ریزی کشور به‌منظور کارآمدسازی استفاده از منابع ملی، ارتقای عدالت منطقه‌ای، توسعه مبتنی بر آمایش سرزمین، کاهش کسری بودجه و حل ریشه‌ای مسأله تورم.

۹. اصلاح قوانین رسانه‌ها و نهادهای صنفی و مدنی و سازمان‌های مردم‌نهاد برای تضمین آزادی فعالیت‌های اجتماعی و صنفی. ده. اصلاح قوانین برای شکل‌گیری عزمی جهت سامان دادن به نظام رفاهی و حمایت اجتماعی، شناسایی اقتصادی و اجتماعی شهروندان و فقرزدایی. یازده. اصلاح قوانین مالیاتی به منظور افزایش ظرفیت مالیات‌ستانی از کسانی که مالیات نمی‌دهند و بالاخص تأکید بر قانون

کیفر خواست درباره بیانیه حزب اتحاد ملت

«**خبراول اینکه**، روز چهارشنبه ۴ تیرماه، دادگاه جمعی از فعالین اصلاح طلب به دلیل امضای نامه موسوم به ۷۷ نفر خوانده می‌شود، برگزار شد. دادگاهی که بنابر خبرها تمام وقت آن به قرانت کیفرخواست گذشت. در همین رابطه علی شکوری راد در گفت‌وگو با «جماران»، توضیحاتی درباره دادگاه موازی خود با سایر فعالان اصلاح‌طلب ارائه کرد. علی شکوری راد گفت: این دادگاه دارای دو موضوع مجزا از هم ولی راجع به یک «رخداد» بود. بیانیه ۷۷ تن در همان روزهای نخست اتفاقات آبان ماه توسط جمعی از اصلاح‌طلبان تهیه و منتشر شد. امضاکندگان این بیانیه، اعتراضاتی را نسبت به نحوه رفتار با معترضان بیان کرده بودند. او افزود: موضوع دوم این دادگاه مربوط به بیانیه‌ای بود که «حزب اتحاد ملت ایران اسلامی» صادر کرده است.

طرح مقابله با ادعای دخالت ایران در انتخابات امریکا

«**خبر دیگر اینکه**، دو نماینده مجلس نمای آمریکا طرحی ارائه کرده‌اند تا به زعم خود از آنچه دخالت ایران، روسای و چین در انتخابات امریکا خوانده شده است، جلوگیری کنند. به گزارش تابناک، «مارکو ربویو» و «کریس ون‌هولن» که این طرح را تهیه کرده‌اند قصد دارند آن را به عنوان متمم به لایحه بودجه دفاعی امریکا در سال مالی ۲۰۲۱ اضافه کنند. مارکو ربویو در این باره مدعی شد: بازیگران نامخاض شامل روسیه، چین و ایران به تلاش برای تفرقه‌افکنی و تضعیف دموکراسی ما ادامه خواهند داد. مهم است که ایالات متحده، تبعات معناداری برای دخالت انتخاباتی در نظر بگیرند. «کریس ون‌هولن»، دیگر عضو مجلس سنا هم گفت: «می‌دانیم که دشمنان خارجی در حال برنامه‌ریزی برای دخالت در انتخابات آتی‌مان هستند بنابراین باید همین الان برای محافظت از تمامیت دموکراسی‌مان اقدام کنیم.»

مذاکره ایران و هند برای گسترش تجارت

«**شنیدیم که**، به‌وجود اقدامات امریکا برای افزایش فشار تحریم‌ها بر ایران، گزارش رسانه‌های هندی حاکی از آن است که بخش‌های اقتصادی این کشور، از جمله بانک «یو‌کو» هند در حال مذاکره با واردکنندگان هندی برای گسترش تجارت با ایران در بخش‌های غیرنفتی با استفاده از مکانیسم روبیه- راتل است. به گزارش ایرنا، «ای کی گوپال» رئیس این بانک گفت: ما در حال مذاکره با واردکنندگان برای استفاده از این مکانیسم در تجارت غیرنفتی هستیم.

حکم مفسد فی الارض

برای ۸ پرونده مرتبط به آبان ماه در اصفهان

«**دست‌آخر اینکه**، محمدرضا حبیبی، رئیس کل دادگستری اصفهان از صدور حکم مفسد فی الارض برای ۸ پرونده مربوط به اتفاقات آبان ماه در این استان خبر داد. به گزارش تابناک، حبیبی در نماز جمعه گذشته این شهر گفت: دست‌نشاندگهای منافقین بداندن، اگر خلاقی صورت بگیرد، همانند آنچه در سال ۹۶، ۸۸ و آبان سال گذشته افتاد، یقیناً قاطعانه با دست‌نشانده‌ها و آشوبگران برخورد خواهیم کرد، به گونه‌ای که امروز ۸ پرونده مربوط به اتفاقات ذکر شده نهایی و حکم مفسد فی الارض برای آنها صادر شده است.

مالیات‌بر درآمدهای شخصی (Personal Income Tax)، افزایش اثرگذاری دولت بر سیاستگذاری سزانه اقتصادی از محل تنظیم‌گری مالیاتی، کمک به ارتقای عدالت اجتماعی و شفاف کردن حیات اقتصادی شهروندان در راستای مبارزه با فساد و کاهش نابرابری.

بدیهی است من این پیشنهادها را به‌عنوان موضوعات اولیه ارائه کرده‌ام و رسیدن به طرح مشخصی از هر کدام با تعیین اولویت‌ها و در دستور کار قرار دادن سایر مسائل مهم، نیازمند تعامل دولت و مجلس و جامعه است.

■ **سخن آخر**

من در اینجا به‌عنوان یک شهروند و کشنگر اجتماعی براین باورم که انگیزه‌ها و شور نمایندگان مجلس یازدهم می‌تواند سرمایه‌ای برای دراختن به مسائل دشوار اقتصاد و جامعه ایران باشد. و نگران‌ام این شور و اشتیاق – هماهنگونه که تاریخ نشان خواهد آن را باشد- داده است – تبدیل به غیرسازی‌ها و حمله به دولت شده و هیچ دردی از جامعه درمان نشود. می‌توان معنایی دقیق‌تر برای انقلابیگری، مدیریت جهادی و پراکنگیزی ارائه کرد. هر سه واژه دال بر نوعی روحیه هستند، روحیه انقلابی، روحیه جهادی و روحیه پراکنگیزه و وقتی به‌کار می‌آیند که از مسیر علم، کارشناسی، گفت‌وگو و طی کردن فرآیندهای شناخت مسأله و بدون اهداف سیاسی کوتاه مدت همه مسائل بررسی شده و راهکارهای آنها تدوین شده باشند. آن گاه است که روحیه انقلابی و جهادی به‌کار می‌آیند تا راه ترسیم شده و تصمیم‌های اخذشده با جدیت اجرا شوند. اگر چنین باشد با طرح موضوعاتی چون خشونت‌ها و محدودیت فضای مجازی و اینستاکرام روبه‌رو می‌شویم که جز نگرانی برای مردم عایدی نخواهد داشت. امروز جمعیت میلیونی در اینستاکرام حضور دارند و بخشی از زندگی روزمره و تفریح آنها بخشی از ایام گرنا و فقدان نهادهای شادی ساز در فضای مجازی به صورت می‌گیرد. میلیون‌ها نفر در آن به کسب و کار مشغولند. این حقیقی است که بخشی از جامعه از بد-اخلاقی‌های فضای مجازی نگرانند اما تجربه ناموفق قانون ماهواره پیش روی ماست. بنابراین تنها تأکید کردن بر واژگانی که دالالت بر روحیه دارند بدون برشمردن بخصوصت در ایام کردن و تحقق اهداف، دلزگونی و سرشتگی را در مردم تشدید می‌کند. من هم برای نمایندگان محترم مجلس پیشنهاد جدیدی دارم، خواهران و برادران منتخب بیابند قبل از همه اینها برای عملیاتی کردن قسمی که به قانون اساسی خورده‌اید به اصلاح آیین داخلی مجلس بپردازید. قانونی را بیفزایید که برای افزایش کارآمدی اصلاح ساختارهای وابفای نقش نظامی، می‌مؤثر باشد. به نظر من قبل از هر چیز در آغاز راه تحقیق و بررسی کنید تا در دام مسیرهای غلط طی شده قرار نگیرید. بیایید تصمیم بگیرید که هیچ فردی را به هیچ مدیر دولتی معرفی و تحمیل نکنید. این امر آغازگر نظریه فسادزای حامی – پیرو می‌باشد. در عزل و نصب‌های مدیران و شرکت‌های منطقه‌ای دخالت نکنید. اجازه ندهید در مجلس شبکه‌های چینش مدیران شکل بگیرد و متعده شوید سؤال و استیضاح که انجام می‌دهید امضای می‌کنید به همان دلیلی باشد که آن را مبضاکرده‌اید. از امضاهای روی سوالات و استیضاح نخوانده، خودداری کنید و قضاوت در مورد مدیران را فارغ از مشرب سیاسی بر اساس مصلحت و منفعت مردم انجام دهید.

امیدوارم از آنجا که با شماری از امضاکندگان نامه سابقه همکاری در مسئولیت‌های اجرایی داشته‌ام، ایگونه تلقی شود که از سر صداقت و برادری می‌نویسم و حوصله پاسخگویی به همان راه ندارم و صرفاً برای آن است که حواس سال‌ها تجاربیم در این لحظات حساس تاریخی سیاست در جمهوری اسلامی ایران، به‌کار بیاید.